

الدرس السابع: إعراب الفعل المضارع (٢)

فوائد درس در یک نگاه

اعراب الفعل المضارع (٢)

مضارع مرفوع و علامت‌های آن

- ۱- علامت اصلی رفع: «أ» است، مانند: يَكْتُبُ - تَكْتُبُ - أَكْتُبُ - نَكْتُبُ
- ۲- علامت فرعی رفع: «ثبوت نون اعراب» است، مانند: يَكْتُبَانِ - تَكْتُبَانِ - يَكْتُبُونَ - تَكْتُبُونَ - تَكْتُبِينَ

مضارع منصوب و علامت‌های آن

- ۱- علامت اصلی نصب: «ل» است، مانند: أَنْ يَكْتُبَ - لَنْ يَكْتُبَ - حَتَّى أَكْتُبَ - لِنَكْتُبَ
- ۲- علامت فرعی نصب: «حذف نون اعراب» است، مانند: أَنْ يَكْتُبَا - لَنْ يَكْتُبَا (۳ بار) - حَتَّى يَكْتُبُوا - كَي يَكْتُبُوا - لِنَكْتُبِي

مضارع مجزوم و علامت‌های آن

با آمدن حروف جازمه «لَمْ، لَمَّا، لَمْ، لَمْ، لَمْ» قبل از فعل مضارع، آن فعل مجزوم می‌شود.

● جزم فعل مضارع با یکی از دو علامت زیر نشان داده می‌شود:

- ۱- اصلی: علامت آن سکون «ْ» است که در صیغه‌های بدون ضمیر بارز ظاهر می‌شود، مانند:
لَمْ يَكْتُبْ - لَا تَكْتُبْ - لَمَّا أَكْتُبْ - لِنَكْتُبْ
- ۲- فرعی: علامت آن «حذف نون اعراب» از آخر بقیه‌ی صیغه‌ها به جز صیغه‌های جمع مؤنث است، مانند:
لَمْ يَكْتُبَا - لَا تَكْتُبَا - لِيَكْتُبُوا - لَا تَكْتُبُوا - لَمَّا تَكْتُبِي

جملات شرطی

جملات شرطی دارای ۳ رکن است: ۱- ادوات شرط ۲- فعل شرط ۳- جواب شرط

کلماتی که در آغاز جمله‌های شرطی می‌آیند «ادوات شرط» نامیده می‌شوند، مانند:

إِنْ «اگر» - مَنْ «هر که» - مَا «هر چه» - أَيْتَمَّا «هر جا»

ادوات شرط کلمات جازمه‌ای هستند که دو فعل مضارع بعد از خود را مجزوم می‌کنند. اولی به عنوان فعل شرط و دومی به

عنوان جواب شرط، مانند:

إِنْ تَدْرُسْ، تَنْجَحْ. (اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی.) ← إِنْ: ادات جزم / تَدْرُسْ: فعل شرط و مجزوم / تَنْجَحْ: جواب

شرط و مجزوم

کنه اگر فعل شرط یا جواب شرط ماضی باشد، محلاً مجزوم است، مانند:

إِنْ دَرَسْتَ، نَجَحْتَ. (اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی.) ← دَرَسْتَ: فعل شرط و محلاً مجزوم / نَجَحْتَ: جواب شرط

و محلاً مجزوم

فعل طلبی و جواب آن

یکی از موارد جزم فعل مضارع زمانی است که در جواب طلب (امر، نهی و ...) بیاید:

أَدْرُسْ تَنْجَحْ ← أَدْرُسْ: فعل طلبی (امر) / تَنْجَحْ: جواب طلب و مجزوم

لَا تَكْذِبْ يُحِبُّكَ اللَّهُ: ← لَا تَكْذِبْ: فعل طلبی (نهی) / يُحِبُّكَ: جواب طلب و مجزوم

النمدين الاول

عَيِّن نوع الإعراب و علامته:

المضارع	نوع الإعراب	علامة الإعراب
مثال) لَمْ يَكُتِبَا	مضارع مجزوم	حذف نون الإعراب (فرعى)
١- لِنَذْهَبْ (.....)
٢- لَا تَكْذِبُوا (.....)
٣- يَنْصُرُونَ (.....)
٤- أَنْ يَصْنَعَ (.....)
٥- يَذْهَبُ (.....)
٦- لَنْ تَجْلِسِي (.....)
٧- لِنَذْهَبْ (.....)

النمدين الثاني

١- اِنْتِخِب المضارع المطلوب:

الف	مضارع مجزوم بالإعراب الأصلي؟	١- أَنْ يَكُتِبَ	٢- إِنْ يَكُتِبْ	٣- يَكُتِبُ
ب	مضارع منصوب بالإعراب الفرعي؟	١- لَا تُقَاتِلُونَ	٢- لَمَّا تُقَاتِلُوا	٣- لَنْ تُقَاتِلُوا
ج	مضارع مجزوم بحذف نون الإعراب؟	١- لَمْ يَنْجَحُوا	٢- لَنْ يَنْجَحُوا	٣- أَنْ يَنْجَحَ
د	مضارع مرفوع بثبوت نون الإعراب؟	١- يَعْلَمْنَ	٢- لَا تَحْزَنُ	٣- تَخْرُجِينَ

٢- اِمْلَأ الفراغ بالفعل المضارع المناسب:

الف	لا إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا. (تَحْزَنُ - تَحْزَنُ)	ب ﴿إِعِثْ لَنَا مَلَكًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (تُقَاتِلُ - تُقَاتِلُ - تُقَاتِلُ)
ج ﴿وَمَا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ (تَفْعَلُونَ - تَفْعَلُوا)	د اُدْرُسُوا فِي الْإِمْتِحَانِ. (تَنْجَحُونَ - تَنْجَحُ - تَنْجَحُوا)	

٣- اَدْخِل الأدوات الشرط على الأفعال التالية:

الف مَنْ + يَزْرَعُ يَحْصُدْ.

ب أَيْنَمَا + تَجْلِسُونَ أَجْلِسْ.

ج إِنْ + تَدْرُسَانِ تَنْجَحَانِ.

النمدين الثالث

١- أَجِبْ عَمَّا طَلَبَ مِنْكَ:

الف	مَنْ صَبَرَ ظَفَرَ.	جواب الشرط و إعرابه:
ب	أَحْبَبُ قَوْمَكَ يُحِبُّوكَ.	جواب الطلب و إعرابه:
ج	تَوَاضَعُ لَهُمْ يَرْفَعُونَ.	الفعل الطلبي و نوعه:

٢- صَحِّح الأخطاء:

الف وَأَبْسَطُ لَهُمْ وَجْهَكَ يَحْتَرِمُونَكَ.

ب أراد الضيف أن يترك الرجل.

ج أعرض كثيراً منهم ولم يقاتلوا.

٣- عيّن أنواع الفعل المضارع:

الف أنا لأقبل أن أدفع له القليل.

ج إن تنصروا الله ينصركم.

٤- عيّن الأفعال المضارعة بالإعراب الفرعيّ واكتب علامتها:

الف ﴿الأتجبون أن يغفر الله لكم﴾

ب لا تكذبني يحبك الله.

ج إن تصبروا تنقلبوا عليهم.

النمذبن الدابع

١- عيّن الجواب الصحيح للأسئلة التالية:

الف ميّز غير منصرف في آية ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾

١- كم ☐ ٢- طالوت ☐ ٣- ملكاً ☐ ٤- الله ☐

ب عيّن الصحيح عن «طالوت» في عبارة «لَمْ يَتَّبِعْ طَالُوتَ إِلَّا قَلِيلٌ»:

١- نكرة ☐ ٢- مشتق ☐ ٣- مبني ☐ ٤- علم ☐

ج ما نوع إعراب «يَرْفَعُ» في عبارة «تَوَاضَعُ يَرْفَعُكَ اللَّهُ».

١- تقديري ☐ ٢- محلي ☐ ٣- أصلي ☐ ٤- فرعي ☐

د ميّز إعراب ضمير «نا» في آية ﴿أُنْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

١- مفعول به ☐ ٢- فاعل ☐ ٣- مبتدأ ☐ ٤- خبر ☐

هـ ما نوع إعراب «تَفْعَلُوا» في آية ﴿مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾

١- أصلي ☐ ٢- فرعي ☐ ٣- محلي ☐ ٤- تقديري ☐

٢- إنتخب الصحيح في الإعراب والتحليل الصّرفي: «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ»

الف	فعل مضارع، للمخاطبين/ فعل مجزوم و فاعله ضمير «الواو» البارز و الجملة فعلية ☐	تَنْصُرُوا
ب	فعل مضارع، لازم، معرب/ فعل مجزوم و فاعله «الله» و فعل شرط و مجزوم محلاً ☐	
الف	اسم، مفرد، مذكر، جامد، معرب/ فاعل و مرفوع ☐	الله
ب	اسم، مفرد، مذكر، معرفة (علم)، جامد/ مفعول به و منصوب ☐	
الف	فعل مضارع، للغائب، متعدّ/ فعل مجزوم و فاعله «هو» المستتر و جواب شرط ☐	يَنْصُرْ
ب	فعل مضارع، للغائب، معرب/ فعل منصوب و فاعله «هو» المستتر و الجملة فعلية ☐	
الف	اسم، ضمير متصل للنصب أو للجرّ، للمخاطبين/ مفعول به و منصوب محلاً ☐	كم
ب	اسم، ضمير، معرفة، مبني علي الضمّ/ مضاف إليه و مجرور محلاً ☐	

لِلتَّرْجَمَةِ

الف اِنْتَخِبْ ترجمة كُلِّ كلمة:

السَّاحَةِ:	الْقِتَال:	السِّيَادَةِ:	(جنگ - سروری - میدان)
مائة:	فُتَّة:	العُنْزَةِ:	(بز - صد - گروه)
هَزَمَ:	ذَبَحَ:	صَادَ:	(شکست داد - شکار کرد - سر برید)

فنون ترجمه

- ۱- فعل مضارع مجزوم به «لَمْ» معمولاً معادل ماضی منفی است:
لَمْ يَذْهَبْ = مَذْهَبَ: نرفت / لَمْ يَكْتُبُوا = مَا كَتَبُوا: ننوشتند
- ۲- فعل مضارع مجزوم به «لَمَّا» معادل ماضی نقلی منفی فارسی است:
لَمَّا يَذْهَبْ: نرفته است / لَمَّا يَكْتُبُوا: ننوشته‌اند
- ۳- فعل مضارع مجزوم به «لَا» امر مانند مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود:
لِيَذْهَبْ: باید برود / لِيَكْتُبُوا: باید بنویسند
- ۴- فعل شرط چه مضارع باشد چه ماضی، مانند مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود. جواب شرط چه مضارع باشد چه ماضی، مانند مضارع اخباری فارسی ترجمه می‌شود:
إِنْ تَدْرُسْ، تَنْجَحْ. ← اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی.
إِنْ دَرَسْتَ، نَجَحْتَ. ← اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی.
- ۵- فعل جواب طلب (امر، نهی و ...)، معادل مضارع التزامی فارسی است:
أُدْرُسْ تَنْجَحْ. ← درس بخوان تا موفق شوی.
لَا تَكْذِبْ يُحِبُّكَ اللَّهُ. ← دروغ نگو تا خدا تو را دوست بدارد.

ب اُكْمِلِ الفراغ في الترجمة:

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ : همانا خدا با مؤمنان است.

- ۱- اجْتَمَعَ قَوْمٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ حَوْلَ نَبِيِّهِمْ فَقَالُوا: گروهی از بنی اسرائیل پیامبرشان جمع شدند و گفتند:
- ۲- يَا نَبِيَّ اللَّهِ إِنَّ الْعَدُوَّ أَخْرَجَنَا مِنْ بِلَادِنَا وَدِيَارِنَا. ای پیامبر خدا، همانا دشمن، ما را از سرزمینمان و بیرون رانده است.
- ۳- ﴿إِذْ بَعَثْنَا لَنَا مَلِكًا نَقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ پادشاهی برای ما مبعوث کن تا در راه خدا
- ۴- قَالَ النَّبِيُّ: إِنِّي أَعْلَمُ إِنَّ يَكْتُبُ اللَّهُ عَلَيْكُمُ الْقِتَالَ فَإِنَّكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ. پیامبر فرمود: همانا من می‌دانم خداوند جنگ را بر شما واجب کند، شما در نمی‌جنگید.
- ۵- الْقَوْمُ: لِمَاذَا لَا تُقَاتِلُ أَعْدَاءَنَا، لَقَدْ أَخْرَجُونَا مِنْ بِلَادِنَا وَدِيَارِنَا. قوم: چرا با دشمنانمان، هر آینه ما را از کشور و خانه‌هایمان رانند.
- ۶- فَلَمَّا كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ أَعْرَضَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَلَمْ يُقَاتِلُوا. وقتی که خدا جنگ را بر آنان واجب نمود، بسیاری از آن‌ها روی گردانیدند و

۷- قال النبي: ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدَبَعَتْ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾

پیامبر فرمود: همانا خداوند طالوت را به عنوان برای شما مبعوث کرد.

۸- القوم: كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ طَالُوتَ مَلِكًا عَلَيْنَا وَهُوَ فَقِيرٌ لَا يَمْلِكُ شَيْئًا.

قوم: چگونه ممکن است که طالوت پادشاهی برای ما در حالی که او فقیر است و چیزی

۹- فَتَبَاَحَثُوا كَثِيرًا فَلَمْ يَتَّبِعْ طَالُوتَ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ.

بسیار با هم و فقط اندکی از آنان از طالوت پیروی کردند.

۱۰- فِي سَاحَةِ الْقِتَالِ عِنْدَمَا شَاهَدُوا كَثْرَةَ أَعْدَائِهِمْ وَقِلَّةَ عَدَدِهِمْ طَلَبُوا مِنَ اللَّهِ أَنْ يُثَبِّتَ أَقْدَامَهُمْ.

در جنگ هنگامی که دشمنانشان و کمی افراد خود را دیدند، از خدا خواستند که قدم‌هایشان را

۱۱- وَقَالُوا: ﴿انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ و گفتند: ما را بر قوم کافر پیروز گردان.

۱۲- وَقَالَ الْمُؤْمِنُونَ مِنْهُمْ: إِنَّ تَصِيرُوا تَتَغَلَّبُوا عَلَيْهِمْ. فَقَاتَلُوهُمْ بِشِدَّةٍ وَهَزْمُوهُمْ.

و مؤمنانشان گفتند: اگر بردبار باشید چیره می‌شوید. پس با آنان به شدت جنگیدند و آن‌ها را

۱۳- كَمَا قَالَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى: همان‌طور که خدای پاک و بلندمرتبه فرمود:

﴿كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ چه بسا گروه اندکی که به اذن خداوند بر گروه بسیاری

ج اِنْتِخِبِ الصَّحِيحَ وَ اكْمِلِ التَّرْجُمَةَ:

۱- يَا بُنَيَّ! أَحِبِّ قَوْمَكَ يُحِبُّوكَ.

پسرم، قومت را دوست بدار تا تو را (دوست می‌دارند - دوست بدارند)

۲- لِيَكُنْ أَحَبُّ الذَّخَائِرِ إِلَيْكَ ذَخِيرَةُ الْعَمَلِ الصَّالِحِ.

محبوب‌ترین توشه‌ها در نزد تو توشه کار نیک (باید، باشد - البته، است)

۳- مَنْ ظَلَمَ عِبَادَ اللَّهِ كَانَ اللَّهُ حَصْمَهُ.

هر کس به بندگان خدا خداوند دشمن او می‌شود. (ستم کند - ستم کرد)

۴- ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾

..... از کار نیک انجام دهید، خداوند آن را می‌داند. (اگر - هر آن‌چه)

۵- ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾

پس مرا یاد کنید تا من نیز شما را (یاد کنم - یاد می‌کنم)

۶- ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾

..... به وزن ذره‌ای نیکی کند آن را می‌بیند. (هر کس - چه کسی)

د اكْمِلِ الْآيَاتِ وَ الْجُمْلَ التَّالِيَةَ بِالْفِعْلِ الْمُنَاسِبِ:

۱- مَنْ يَزْرَعُ شَرًّا نِدَامَةً. (يَحْضُدُ - يَحْضُدُ)

هر کس شری بکارد، پشیمانی درو می‌کند.

۲- ﴿إِنْ..... اللَّهُ يَنْصُرْكُمْ﴾ (تَنْصُرُونَ - تَنْصُرُوا - يَنْصُرُوا)

اگر خداوند را یاری کنید، شما را یاری می کند.

۳- ﴿وَمَا..... مِنْ شَيْءٍ إِلَّا اللَّهُ بِهِ عَلِيمٌ﴾ (تَنْفِقُوا - تَنْفِقُ - تَنْفِقُونَ)

هر آن چه انفاق کنید پس خداوند به آن آگاه است.

۴- يَا بَنِيَّ! أَحِبِّ لِعَيْرِكَ مَا..... لِنَفْسِكَ. (تُحِبُّ - تَسْتَقْبِحُ - تَكْرَهُ)

ای فرزندم، آن چه را برای خود دوست می داری برای دیگری نیز دوست بدار.

۵- يَا بَنِيَّ! لَا..... كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ. (تُظْلِمُ - تَظْلِمُ - تَظْلِمُ)

ای فرزندم ستم نکن همان طور که دوست نداری مورد ستم واقع شوی.

هـ صَحَّحَ الْأَخْطَاءَ فِي التَّرْجَمَةِ:

۱- ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾

اگر نیکی کردید، به خودتان نیکی کردید.

۲- أَحْسِنُ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ.

نیکی کرد همان طوری که دوست داشت به تو نیکی شود.

۳- ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

هر کس به خدا توکل کرد خدا او را کفایت کرد.

۴- إِنْ صَبَرْتَ، أَذْرَكْتَ بِصَبْرِكَ مَنَازِلَ الْأَبْرَارِ.

اگر صبر کردی، با صبر خود منزلت و مقام نیکوکاران را دریافتی.

۹ عَيَّنَ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ:

۱- أَكْرِمُ صِغَارَهُمْ كَمَا تُكْرِمُ كِبَارَهُمْ.

الف خردسالانشان را گرامی بدار همان طور که بزرگسالانشان را گرامی می داری. ☐

ب خردسالانشان را گرامی می داری همان طور که بزرگان آن ها تو را گرامی می دارند. ☐

۲- أَبْذُلُ مَالَكَ وَ أَعَزُّ جَارَكَ فَبِذَلِكَ تَثْبُتُ لَكَ سَيَادَتُكَ.

الف آن چه داری ببخش و همسایه ات را گرامی بدار، پس با این روش سروری خود را ثابت می کنی. ☐

ب آن چه داری ببخش و همسایه ات را عزیز بدار، پس بدین صورت سروری تو برایت ثابت می شود. ☐

۳- كَانَ لِهَذَا الرَّجُلِ عَنَزَةٌ فَذَبَحَهَا لَهُمَا فَأَكَلَا مِنْهَا.

الف این مرد بزی داشت پس آن را برای ایشان سر برید و از آن خوردند. ☐

ب این مرد بزی دارد پس آن را برای آن دو سر می برد و از آن می خورند. ☐

۴- تَوَاضَعُ لَهُمْ يَرْفَعُونَكَ وَابْسُطْ وَجْهَكَ يَخْتَرِمُوكَ.

الف برایشان فروتنی کن تا تو را بزرگ دارند و گشاده رو باش تا به تو احترام بگذارند. ☐

ب فروتنی بر آن ها تو را بلندمرتبه می سازد و گشاده رویی موجب احترام تو می شود. ☐

۵- اِسْتَقْبَحَ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَقْبِحُ مِنْ غَيْرِكَ.

الف چیزی را که برای خود نپسندیدی برای دیگری نیز نپسند.

ب آن چه را که برای دیگری ناپسند می داری برای خود نیز ناپسند بدار.

۶- اَنَا لَا أَقْبِلُ أَنْ أَذْفَعَ لَهُ الْقَلِيلَ لِأَنَّهُ ذَبَحَ لَنَا كُلَّ مَا كَانَ عِنْدَهُ.

الف من نپذیرفتم که به او مقدار کمی بدهم زیرا او هر آن چه دارد برای ما ذبح می کند.

ب من قبول نمی کنم که کم به او بپردازم زیرا او هر آن چه داشت برای ما سر برید.

۷- «لَمْ يَتَكَاسَلُوا»: **الف** تنبلی نمی کنند **ب** تنبلی نکردند **ج** تنبلی نکنند

۸- «لِيَعْلَمَ»: **الف** برای این که بداند **ب** ندانست **ج** باید بداند

۹- «لِنَذْهَبَ»: **الف** باید برویم **ب** تا برویم **ج** نخواهیم رفت

۱۰- «إِنْ يَغْفِرْ»: **الف** که ببامرزد **ب** اگر ببامرزد **ج** می آمرزد

۱۱- «هر آن چه انفاق کنید»: **الف** مَا تُنْفِقُوا **ب** مَا تُنْفِقُونَ **ج** مَنْ تُنْفِقُوا

۱۲- «تا پیروز شوید»: **الف** إِنْ تَنْتَصِرُوا **ب** حَتَّى تَنْتَصِرُوا **ج** لَنْ تَنْتَصِرُوا

۱۳- «هر کس رحم نکند»: **الف** مَنْ لَا يَرْحَمُ **ب** إِنْ لَا يَرْحَمُ **ج** مَنْ لَا يَرْحَمُ

ز ترجمه‌ی جمله‌های فارسی زیر را به عربی کامل کنید:

۱- رمز موفقیت تو در درس چیست؟ مَا هُوَ سِرُّ نَجَاحِكَ

۲- من تلاش می کنم. هر کس تلاش کند موفق می شود. أَنَا مَنْ يَجْتَهِدُ يَنْجَحْ.

۳- آیا مرا در درس ها کمک می کنی؟ هَلْ تُسَاعِدُنِي

۴- البته، با کمال میل. طَبْعاً بِكُلِّ سُرُورٍ (بِكُلِّ رَغْبَةٍ).

۵- دوست دارم که در همه‌ی درس ها قبول شوم. أَحَبُّ أَنْ أَنْجَحَ فِي

۶- بسیار خوب، من در خدمت شما هستم. جَيِّدٌ أَنَا فِي خِدْمَتِكَ.

ارزشیابی شکوپے درس ہفتم

۱- ترجم العبارات التالية: (۴)

الف يا بُنَيَّ! أَحِبِّ قَوْمَكَ يُحِبُّوكَ وَتَوَاضَعْ لَهُمْ يَرْفَعُوكَ.

ب أَكْرِمُ صِغَارَهُمْ كَمَا تُكْرِمُ كِبَارَهُمْ يُكْرِمُكَ كِبَارُهُمْ.

ج إِنْ تَصْبِرُوا تَتَغَلَّبُوا عَلَيْهِمْ فَقَاتِلُوهُمْ بِشِدَّةٍ وَهَزْمُوهُمْ.

د كَيْفَ يُمَكِّنُ أَنْ يَكُونَ طَالُوتَ مَلِكاً عَلَيْنَا.

۲- أَكْتُبْ مَا طَلَبَ مِنْكَ: (۱/۵)

الف ميدان (بالعربية): ب أَعْرَضَ (بالفارسية): ج الْعُدُوَّ (المتضاد):

د قِتَال (بالفارسية): ه الْكِبَار (المفرد): و مَهْمَان (بالعربية):

۳- لِلتَّعْرِيبِ: (۲)

الف دوست داریم که در همه‌ی درس‌ها قبول شویم.

ب من تلاش می‌کنم. هر کس تلاش کند موفق می‌شود.

۴- عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ: (۱/۵)

الف إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ.

۱- اگر نیکی کردید به خودتان نیکی کردید. ☐ ۲- اگر نیکی کنید به خودتان نیکی می‌کنید. ☐

ب ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ﴾

۱- پس مرا یاد کنید تا من نیز شما را یاد کنم. ☐ ۲- پس مرا یاد کردید شما را یاد کردم. ☐

ج لَا تَكْذِبْ يُحِبُّكَ اللَّهُ.

۱- دروغ نگو تا خدا تو را دوست بدارد. ☐ ۲- دروغ نمی‌گویی پس خدا تو را دوست دارد. ☐

۵- صَحِّحْ مَا تَرَاهُ مِنَ الْأَخْطَاءِ فِي التَّرْجَمَةِ: (۱/۵)

﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾

اعراب گفتند: ما ایمان می‌آوریم. بگو شما ایمان نمی‌آورید بلکه بگویید اسلام می‌آوریم.

۶- صَحِّحْ الْأَخْطَاءَ فِي الْجُمْلِ التَّالِيَةِ: (۱/۵)

الف إِبْعَثْ لَنَا مَلِكًا يُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

ب هُوَ فَقِيرٌ. أَنَا لَا أَقْبَلُ أَنْ أَدْفَعَ لَهُ الْقَلِيلَ.

۷- عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْمُضَارِعَةَ وَإِعْرَابَهَا: (۲)

الف يا بُنَيَّ! لَا تَظْلِمْ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ.

ب أَعْرَضَ كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَ لَمْ يُقَاتِلُوا.

٨- اِنْتِخِبِ الجوابَ الصَّحِيحَ: (١)

الف ﴿إِنْ اللَّهُ يَنْصُرْكُمْ﴾

ب أَذْرُسُ
(تَنْصُرُونَ - يَنْصُرُوا - تَنْصُرُوا)

٩- أَعْرَبْ ما أَشِيرُ إِلَيْهِ بِخَطِّ: (٢)

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

١٠- عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (١)

الف ما نوع الإعراب في «لَمْ يَنْصُرْنَ»: ١- محلي ٢- أصلي ٣- فرعي ☐

ب مَيِّز اعراب «نا» في «أَنْصُرْنَا»: ١- فاعل ٢- مبتدأ ٣- مفعول به ☐

ج الخبر في جملة «الْعَدُوَّ أَخْرَجْنَا مِنْ بِلَادِنَا»: ١- مِنْ بِلَادٍ ٢- أَخْرَجْنَا ٣- بِلَادِنَا ☐

د عَيِّنِ الصَّحِيحَ عَنْ «طالوت»: ١- مشتق ٢- مبني ٣- غير منصرف ☐

١١- أَجِبْ عن الأسئلة: (٢)

الف عَيِّنِ المعرفة في آية ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾

ب عَيِّنِ جواب الطلب و اعرابه في جملة «تَوَاضَعُوا يُرْفَعْكُمْ اللَّهُ»

ج عَيِّنِ فعل الشرط و اعرابه في جملة «إِنْ دَرَسْتَ نَجَحْتَ فِي الامتحان»

د عَيِّنِ الفاعل في عبارة «فَبِذَلِكَ تَثْبُتُ لَكَ سِيادَتُكَ»